

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

СОВЕТ ЮЛБАТСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА

422077, Республика Татарстан,
с. Юлбат, ул. Г.Тукая, 57
тел. (84362) 43-7-22

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ЮЛБАТ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

422077, Татарстан Республикасы,
Юлбат авылы, Г.Тукая урамы, 57 йорт
тел. (84362) 43-7-22

e-mail: Ulbat.Sab@tatar.ru

24.09.2019 ел

№ 24

РЕШЕНИЕ

КАРАР

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Юлбат авыл жирлеге муниципаль берәмлеге
Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында

Саба муниципаль районы Юлбат авыл жирлеге Советы " Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Юлбат авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту" каары проекты буенча ачык тыңлаулар нәтижәләрен карап тикшергәннән соң, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Юлбат авыл жирлеге Советының 2018 елның 3 августындагы 18 номерлы каары белән расланган «Россия Федерациясенә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Саба муниципаль районы Юлбат авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Юлбат авыл жирлеге Советы 27.08.2012 елда 23 номерлы "Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Юлбат авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы турында" каары белән расланган Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Юлбат авыл жирлеге Уставына күшымта нигезендә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертергә

2. Элеге каарны "Интернет" мәгълумати-телеинформацияцион чөлтәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча һәм тубәндәгэ адреслар буенча урнашкан мәгълүмат стендларында урнаштырырга: Юлбат авылы, Г.Тукая урамы, 57; Тенеки авылы, М.Хужин урамы, 33; Йосыф-Алан авылы, Т.Хажиәхмәтов урамы, 24.

3. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Юлбат авыл жирлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр дәүләт теркәве очен элеге каарны законнарда билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе Юстиция министрлыгының Татарстан Республикасы буенча идарәсенә җибәрергә.

4. Элеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Юлбат авыл жирлеге башлыгы Т.Р. Шәмсиевка йөкләргә.

Юлбат авыл жирлеге башлыгы:

Т.Р. Шәмсиев

КУШЫМТА

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Юлбат авыл жирлеге Советының 2018 елның 24 нач сентябрендә чыккан 24 номерлы "Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Юлбат авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр ыем өстәмәләр керту турында» карарына

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Юлбат авыл жирлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр ыем өстәмәләр

1. Уставның 5 статьяның 1 пунктындагы 9 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"9) жирлек территориясен төзекләндерү қагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контролльдә тоту, күрсәтелгән Кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру;»;

2. Уставның 5 статьяның 1 пунктындагы 14 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«14) жыю эшчәнлеген оештыруда катнашу (шул исәптән аерым жыю) ыем каты коммуналь калдыкларны транспортировкалау эшчәнлеген оештыруда катнашу;» (2019 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә));

3. 6 статьяның 1 пунктындагы 12 пунктчасынуз көчен югалткан дип танырга;

4. Уставның 6 статьясының 1 пунктындагы 15), 16) ыем 17) пунктчаларын түбәндәге эчтәлектә тулыландырырга:

«15) хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чарапарны гамәлгә аширу, «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» Федераль законда каралган.

16) инвалилдар, сәламәтлекләре чикләнгән затлар, адаптив физик культура ыем адаптив спорт үсешенә ярдәм күрсәтү.»;

17) 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы "Кулланучылар хокукларын яклау" туринда Россия Федерациясе Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау чарапарын гамәлгә аширу.

5. Уставны 18.1 статья белән түбәндәге эчтәлектә тулыландырырга:

18.1 статьясы Авыл торак пункты старостасы.

1. Авыл жирлегендә урнашкан жирле әњәмияттәге мәсьәләләрне хәл иткәндә жирле үзидарә органнары ыем авыл халкы арасында үзара бәйләнешне оештыру өчен аывыл торак пункты старостасы билгеләнергә мөмкин.

2. Аывыл торак пункты старостасы, составына әлеге аывыл торак пункты территориясендә яшәүче ыем актив сайлау хокукуна ия булган кешеләр арасыннан, аывыл жирлеге Советы тарафыннан билгеләнә.

3. Аывыл торак пункты старостасы дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфа яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат түгел, хезмәт мөнәсәбәтләрендә ыем алар белән турыдан-туры бәйле башка мөнәсәбәтләрдә була алмый.

Татарстан Республикасы законы белән, тарихи ыем башка жирле традицияләрне исәпкә алып, авыл торак пункты старостасы вазыйфасының башка исеме билгеләнергә мөмкин.

4. Авыл торак пункты старостасы вазыйфасына нинди затлар билгеләнә алмый:

1) дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфа яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат;

2) суд тарафыннан эшкә сәләтле түгел яисә чикләнгән эшкә сәләтле дип танылган;

3) Капланмаган, яисә төшерелмәгән хөкем каары.

5. Авыл торак пункты старостасының вәкаләтләре срокы вазыйфасына билгеләнгәндә жирлек Советы тарафыннан билгеләнә ыем кимендә ике ыем биш елдан да артык була алмый.

Срок полномочий старосты сельского населенного пункта устанавливается Советом поселения при назначении на должность старосты и не может быть менее двух и более пяти лет.

Авыл торак пункты старостасының вәкаләтләре жирлек Советы каары буенча вакытыннан алда туктатыла, аның составына авыл торак пункты гражданнарының жыены тәкъдиме буенча, шулай ук очракларда, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 40 статьясындагы 10 өлешенең 1-7 пунктлары белән билгеләнгән.

6. Узенә йөкләнгән бурычларны хәл итү өчен авыл торак пунктының старостасы:

1) авыл торак пунктында жирле әңэмияттәге мәсьәләләрне хәл итү мәсьәләләре буенча, жирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр ыем учреждениеләр ыем башка оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

2) халык белән хезмәттәшлек итә, шул исәптән гражданнар жыеннарында, жыелышларда, конференцияләрендә катнашу юлы белән, мондый чараплар нәтижәләре буенча мөрәҗәгатьләрне ыем тәкъдимнәрне, шул исәптән жирле үзидарә органнары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле муниципаль хокукий актлар проектлары рәвешендә рәсмиләштерелгән тәкъдимнәрне жибәрә; халык белән хезмәттәшлек итә, шул исәптән гражданнар жыеннарында, жыелышларда, конференцияләрендә катнашу юлы белән, мондый чараплар нәтижәләре буенча мөрәҗәгатьләрне ыем тәкъдимнәрне, шул исәптән жирле үзидарә органнары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле муниципаль хокукий актлар проектлары рәвешендә рәсмиләштерелгән тәкъдимнәрне жибәрә;

3) жирле үзидарәне оештыру ыем гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча авыл халкына хәбәр итә, шулай ук жирле үзидарә органнарыннан алынган башка мәгълүматны житкерүдә ярдәм итә;

4) жирле үзидарә органнарынада ачык тыңлаулары ыем жәмәгать фикер алышуларын оештыруда ыем үткәрүдә, авыл торак пунктында аларның нәтижәләрен халыкка житкерүдә ярдәм итә;

5) авыл жирлеге уставында ыем(яки) жирлек Советының норматив хокукий актында каралган Татарстан Республикасы Законы нигезендә башка вәкаләтләрне ыем хокукларны гамәлгә ашыра.

7. Авыл торак пункты старостасы статусы буенча эшчәнлек гарантияләре ыем башка мәсьәләләр Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек советының элеге Устав ыем (яисә) норматив хокукий акты белән билгеләнә ала.»;

6. Уставның 19 статьясының исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“Статья 19. Халык алдында тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар.”

7. Уставның 19 статьясындагы 3 пунктын киләсе редакциядә бәян итәргә:

«3. Ачык тыңлауларга көртелергә тиеш:

1) авыл жирлеге Уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм естәмәләр көртү түрында муниципаль норматив хокукий акт проекты, Авыл жирлеге Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе һәм законнары нигезләмәләрен әлеге уставы әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында төгәл қурсәту рәвешендә үзгәрешләр көртелә торган очраклардан тыш, авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм естәмәләр көртү түрында муниципаль норматив хокукий акт проекты;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше түрында хисап;

3) жирлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты;

4) жирлекне үзгәртеп кору түрнәндеги мәсьәләләр, октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрнән» 2003 елның 6 Федераль законның 13 статьясы нигезендә жирлекне үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән белдерелгән жирлек халкының ризалыгы алу таләп итәлә.»;

8. Уставның 19 статьясын 11 пункт белән түбәндәге эчтәлектә тұлыландырырга:

«11. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне межалау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, қурсәтелгән расланган документларның берсенә, жир кишәрлекен яисә капитал төзелеш объектын шартлы рөхсәт итәлгән файдалануга рөхсәт бирү түрнәнда карап проектлары, рөхсәт итәлгән төзелеш объектларының чик параметрларыннан кире кагуга рөхсәт бирү түрнәнда карап проектлары буенча карап проектлары буенча, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт итәлгән башка төр файдалану мәсьәләре буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең расланган кагыйдәләре булмагандың мәненән көрүнүштөрүү үткәрү тәртибе әлеге устав һәм (яки) шәһәр төзелеше эшчәнлеге түрнәндеги законнар нигезләмәләрен исәпкә алып жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

9. Уставның 22 нче статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«22 нче статья Халык жыены.

1. Гражданнар жыены жирле үзидарәне халык тарафыннан турыйдан түрнәнде ашыру һәм жирле үзидарәне гамәлгә ашыруды халыкның катнашуы формасы булып тора.

2. Гражданнар жыены «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары түрнән» Федераль законда каралган очракларда һәм «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Юлбат авыл жирлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар жыенын үткәрү тәртибе түрнән» гы Положение нигезендә жирлек Советы карапы белән расланган очракларда үткәрелә.

3. 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрнән» Федераль законның 25.1 статьясында каралган очракларда гражданнар жыенын үткәрелергә мөмкин:

1) торак пунктта авыл жирлеге чикләрен үзгәртү мәсьәләсө буенча (муниципаль район),

в населенном пункте по вопросу изменения границ поселения (муниципаль район), аның составына қурсәтелгән торак пункт көргән, қурсәтелгән торак пункт территорииясен башка жирлек территориясенә(муниципаль район) көртеп жибәрү;

2) муниципаль берэмлекнен вәкиллекле органы вәкаләтләре гражданнар жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә күрсәтелгән жирлекнен чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча;

3) муниципаль берэмлекнен вәкиллекле органы вәкаләтләре гражданнар жыенында катнаша торган жирлектә, егер жирлектә сайлау хокуына ия булган, халкы 100 дән артык кеше булса, жирлекнен вәкиллекле органын төзү, аның саны ńем вәкаләтләре вакыты турында мәсьәлә буенча;

4) муниципаль берэмлекнен вәкиллекле органы вәкаләтләре гражданнар жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә, гражданнарның үзара салым акчаларын керту ńем куллану мәсьәләсе буенча

5) авыл жирлеге составына, шәнәр эче районы составына керүче торак пунктта, федераль әњэмияткә ия шәнәр округы территориясендә яки муниципаль район чикләрендә урнашкан шәнәр округы территориясендә, әлеге торак пункт территориясендә гражданнарның үзара салымын керту ńем куллану мәсьәләсе буенча;

6) халық арасында урнашкан торак пунктта жирле үзидарәне оештыру ńем гамәлгә ашыру белән бәйле мәсьәләләр буенча халық инициативасын тәкъдим итү максатларында;

7) авыл жирлегендә халық тыгызлыгы түбән булган территориядәяки կыен булган урында урнашкан, авыл жирлегендә халық саны 100 дән артмаса, жирлекне бетерү мәсьәләсе буенча;

8) авыл торак пунктында авыл торак пункты старостасы кандидатурасын тәкъдим итү мәсьәләсе буенча, шулай ук авыл торак пункты старостасы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча;

9) авыл торак пунктында гражданнар жыены шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә конкурс үткәргендә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар тәкъдим итү максатларында үткәрелә ала.

4. Гражданнар жыены жирлек башлыгы тарафыннан, яисә сайлау хокуына ия булган, кимендә 10 кеше булган торак пункт халкы төркеме инициативасы белән чакырыла ала.

5. Жыенны үткәру инициативасына ярдәм йөзеннән жыярга кирәк булган имзалар саны, сайлау хокуына ия гражданнар санының 5 процентаң тәшкил итә, дайими яки нигездә яшәүче, торак пункт территориясендә яшәү урыны буенча теркәлгән, әмма 25 имзаданда ким булырга тиеш түгел.

6. Жирлек башлыгы тарафыннан тәкъдим ителә торган гражданнар жыены жирлек башлыгы каары белән билгеләнә, инициатив төркем тарафыннан бирелә торган гражданнар жыены жирлек Советы каары белән билгеләнә.

7. Торак пунктта яшәүчеләр гражданнар жыеннарын үткәру вакыты ńем урыны турында алдан хәбәр итәләр, «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Юлбат авыл жирлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар жыеннарын әзерләү тәртибе турында» Положениедә билгеләнгән тәртип нигезендә гражданнар жыеннарын үткәрүгә әзерлек тәртибе нигезендә гражданнарны кабул ителгән мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий акт проекты ńем материаллар белән алдан ук билгеләп үтелә.

8. Жыенда кабул ителгән каарлар муниципаль хокукий актлар булып торалар, жирлек башлыгы тарафыннан имзаланалар ńем Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелергә тиеш.»;

10. Уставның 30 нчы статьясын 3.1 пункт белән түбәндәгә эчтәлектә тулыландырырга:

«3.1. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук ишегалды территорияләрендә, аларны үткәрү тормыш тәэмин итү объектлары, транспорт яки социаль инфраструктура, элемтә, жәユеләр хәрәкәтен һәм (яки) транспорт чаралары эшчәнлеген бозу яки гражданнарның торак урыннарына яки транспорт яки социаль инфраструктура объектларына үтеп керү мөмкинлеге булмау шарты белән үткәрелә. Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнарына, яисә жирле үзидарә органнарына мондый очрашулар турында хәбәр итү таләп ителми. Шул ук вакытта депутат күрсәтелгән органнарга аларны үткәрү датасы һәм вакыты турында алдан хәбәр итәргә хокуклы.

Депутатның сайлаучылар белән ачык чара рәвешендә очрашулары жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

Жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган ачык чара рәвешендә депутатның сайлаучылар белән очрашуларын оештыру яки үткәрүгә комачаулау үзе очен Россия Федерациясе законнары нигезендә административ жаваплылыкка тартыла.»;

11. Уставның 30 нчы статьясын 6, 7 һәм 8 нче пунктлар белән түбәндәгә эчтәлектә тулыландырырга:

«6. Керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү, коррупциягә карши тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә депутат тарафыннан бирелә торган,

жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты тарафыннан Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасының югары вазыйфаи заты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) карары буенча үткәрелә .

7. Элеге статьяның 6 пункты нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтиҗәсендә 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы «коррупциягә карши көрәш турында» Федераль закон, 2012 елның 3 декабрендәге «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында » 230-ФЗ номерлы федераль закон, 2013 елның 7 маенданагы “аерым категорияләрдәге затларның аерым категорияләренә счет ачуны һәм ия булуны тыю турында” 79-ФЗ номерлы федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, Россия Федерациясе территориясенән читтә урнашкан чит ил банкларында кулдагы акча һәм кыйммәтләрне сакларга, чит ил финанс инструментларыннан файдаланырга һәм (яки) файдаланырга», Татарстан Республикасының югары вазыйфаи заты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать итә, тиешле карар кабул итә, яисә судка мөрәжәгать итә.

8. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән керемнәр, чыгымнар, милек һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында мәгълүматлар Саба муниципаль районның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырыла һәм (яки) массакуләм мәгълүмат

чарапарына муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә торган тәртиптә бастырып чыгару өчен бирелә.»;

12. Уставның 33 статьясындагы 1 пунктының 5 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5) жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясен раслау;»;

13. Уставның 33 статьясындагы 1 пунктының 25 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә

«25) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау;»;

14. Уставның 40 статьясындагы 2 пункты түбәндәге эчтәлекле икенче абзац естәргә:

«Татарстан Республикасының югары вазыйфай заты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе), жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килү көне булып, жирлек Советына әлеге гариза кергән көн санала.»;

15. Уставның 43 статьясындагы 6 пунктын киләсе редакциядә бәян итәргә:

«6. Жирлек башлыгы 2008 елның 25 декабрендәге «коррупциягә каршы көрәш турында» 273-ФЗ номерлы Федераль закон, 2012 елның 3 декабрендәге «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның ыем башка затларның чыгымнары аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 230-ФЗ номерлы федераль закон, 2013 елның 7 маендан «аерым категорияләрдәге затларның счетларын (кертемнәр) ачуны ыем ия булуны тыю турында » 79-ФЗ номерлы федераль закон, чит ил банкларында акча ыем кыйммәтле әйберләр сакларга, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан, чит ил финанс инструментларына ия булу ыем (яки) алардан файдалану».»;

16. Уставның 44 статьясындагы 18 пунктын киләсе редакциядә бәян итәргә:

«18) жирлек Советы каравына жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясен тәкъдим итә;»;

17. Уставның 45 статьясындагы 4 пунктында "уз вазыйфаларын" сүзләреннән соң«, суд карапы буенча процессуаль мәжбүр иту чарапарын куллану яки вазифадан вакытлыча читләштерү рәвешендәге" сүзләрен естәргә»;

18. Уставның 46 статьясындагы 3 пунктын киләсе редакциядә бәян итәргә:

«3. Жирлек башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, жирлек Советы тарафыннан үз составыннан сайланана торган башлыкны сайлау мондый вәкаләтләр туктатылган көннән алты айдан да соңга калмычча гамәлгә ашырыла.

Шул ук вакытта әгәр жирлек Советы вәкаләтләре срокы тәмамланганчы алты айдан ким булса, жирлек башлыгын жирлек советы составыннан сайлау яңа сайланган авыл жирлеге Советының беренче утырышында гамәлгә ашырыла.»; пункт

19. Уставның 46 статьясындагы 4 пунктын киләсе редакциядә бәян итәргә:

«4. Эгәр вәкаләтләре Татарстан Республикасының югары вазыйфай заты хокукый акты нигезендә вакытыннан алда туктатылган жирлек башлыгы булса (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) авыл жирлеге башлыгы вазыйфасыннан читләштерү турында, я жирлек Советының авыл жирлеге башлыгын отставкага жибәрү турындағы карапы нигезендә, әлеге хокукый акт яки карап суд тәртибендейшикайтын бирә, жирлек Советы жирлек башлыгын сайлау турында Карап кабул итәргә хокуклы түгел, суд карапы законлы көченә кергәнчә, жирлек Советы тарафыннан үз составыннан сайланы.»;

20. Уставның 49 статьясындагы 1 пунктының 1 пунктчасының икенче абзацында “жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнары һәм программалары проектларын» сүzlәрен төшереп калдырырга;

21. Уставның 46 статьясындагы 1 пунктын 1 пунктчасының өченче абзацын киләсе редакциядә бәян итәргә:

«—жирлек бюджетының үтәлешен тәэммин итә, 2014 елның 28 июнендәге «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 172-ФЗ номерлы Федераль закон белән каралган стратегик планлаштыру өлкәсендә, элеге устав белән жирлек Советы вәкаләтләренә билгеләнгән вәкаләтләрдән тыш, вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;»;

22. Уставның 49 статьясындагы 1 пунктындагы 1 пунктчасындагы дүртенче абзацында “жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнарының һәм программаларының үтәлеше турында хисаплар” сүzlәрен төшереп калдырырга

23. Уставның 49 статьясындагы 1 пунктының 5 пунктчасындагы өченче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«-расланган тәзекләндерү қагыйдәләре нигезендә жирлек территориясен тәзекләндерүне оештыра;»;

24. Уставның 49 статьясындагы 1 пунктының 5 пунктчасындагы өченче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә

«—жирлекнең тәзекләндерү Қагыйдәләренең үтәлешен контролльдә тотажирлекнең тәзекләндерү Қагыйдәләренең үтәлешен контролльдә тота;»;

25. Уставның 49 статьясындагы 1 пунктының 6 пунктчасына түбәндәге эчтәлекле сиғезенче абзац белән тулыландырырга:

«—депутатлар сайлаучылар белән очрашулар үткәрү өчен махсус билгеләнгән урыннарны билгели, шулай ук жирле үзидарә органнары тарафыннан депутатлар сайлаучылар белән очрашулар үткәрү өчен бирелә торган урыннар исемлеген һәм аларны бирү тәртибен билгели.»;

26. Уставның 71 статьясындагы 3 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Муниципальные нормативные правовые акты, затрагивающие права, свободы и обязанности Кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына қагылышлы муниципаль норматив хокукий актлар, гамәлгә куючы булып муниципаль берәмlek торган оешмаларның хокукий статусын билгели торган муниципаль норматив хокукий актлар, шулай ук жирле үзидарә органнары арасында төzelә торган килешүләр рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә (халыкка игълан ителә торган))».

27. Уставның 71 статьясындагы 8 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«8. Бастырып чыгарганда (игълан ителгәндә) муниципаль хокукий актның, яисә жирле үзидарә органнары арасында төzelгән килешүләрнең реквизитлары курсәтелә.

Муниципаль хокукий актны, яисә жирле үзидарә органнары арасында төzelгән Килешүне рәсми бастырып чыгару булып жирлектә таратыла торган вакытлы матбуғатта аның тулы текстын беренче бастырып чыгару санала.

Муниципаль хокукий актларны һәм килешүләрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен жирле үзидарә органнары шулай ук чeltәр басмасыннан файдаланырга хокуклы. Рәсми чeltәр басмасында муниципаль хокукий актның тулы тексты басылып чыккан (урнаштырган) очракта, басма басмада ана күләмле график һәм таблич күшүмталар китерелергә мөмкин.»; Муниципаль хокукий актларны һәм килешүләрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен жирле үзидарә органнары шулай ук чeltәр басмасыннан файдаланырга хокуклы. Рәсми чeltәр басмасында муниципаль хокукий актның тулы тексты басылып чыккан

(урнаштырган) очракта, басма басмада аңа күләмле график ыем таблич күшымталар китерелергә мөмкин.»;

28. Уставның 81 статьяның 1 пунктында "жирлек" сүзләреннән соң «(жирлек составына керүче торак пункт)" сүзләрен өстәргә);

29. Уставның 81 статьясындагы 2 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Элеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гражданнарга бер тапкыр бирелә торган түләүләрне керту ыем куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясенә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4.1 пунктында каралған очракларда гражданнар жыенында хәл ителә.»;

30. Уставның 86 статьясындагы 3 пунктында икенче тәкъдимне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Жирлек уставына үзгәрешләр ыем өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук авыл жирлеге Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе ыем законнары нигезләмәләрен әлеге уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында төгәл күрсәту рәвешендә үзгәрешләр кертелә торган очракта, гражданнарның аның фикер альшуында катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка игълан итү) таләп ителми.»;

31. 88 статьяның 3 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Элеге Уставка кертелгән ыем жирле үзидарә органнары структурасын үзгәртә торган үзгәрешләр ыем өстәмәләр, жирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләр бүлешү (әлеге Уставны федераль законнарга туры китерү очракларыннан тыш, шулай ук вәкаләтләрне, вәкаләтләр срокын, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи затларын сайлау тәртибен үзгәрту очракларыннан тыш), әлеге үзгәрешләр ыем өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий актны кабул иткән жирлек Советы вәкаләтләре срокы чыкканнан соң үз көченә керә..».

32. Уставның 88 статьясына түбәндәге эчтәлекле 4 ыем 5 пунктлары белән тулышандырырга:

«4. Жирлек уставына үзгәрешләр ыем өстәмәләр муниципаль хокукий акт тарафыннан кертелә, ул рәсмиләштерелергә мөмкин:

1) жирлек Советы рәисе вәкаләтләрен башкаручы, авыл жирлеге башлыгы имзалаган авыл жирлеге Советы каары белән,

2) жирлек Советы тарафыннан кабул итегән ыем жирлек башлыгы кул куйган аерым норматив хокукий акт. Бу очракта әлеге хокукий актта жирлек Советы аны кабул итү турындагы каарның реквизитлары куела. Советның мондый каарына авыл жирлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр ыем өстәмәләр керту рөхсәт ителми.

5. Жирлек Уставын яңа редакциядә бәян итү жирлек уставына үзгәрешләр ыем өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий акт белән рөхсәт ителми. Бу очракта жирлекнәң яңа Уставы кабул ителә, ә элек жирлекнәң гамәлдәгә Уставы ыем аңа үзгәрешләр ыем өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий актлар жирлекнәң яңа Уставы үз көченә кергән көннән үз көчен югалткан дип таныла.».